

ER DER ET MARKED?

PLANLÆGNINGEN OG DET UREGERLIGE MARKED

Affaldsmøde Lykkesholm 2018

Hvem er jeg?

- Jeg har arbejdet med affald og genanvendelse i 28 år
- Planlægning, drift, organisering, udbud, kontraktstyring
- Affaldschef i 10 år i Københavns Kommune
- Siden 1. januar 2018 selvstændig freelancekonsulent – ”seniorbrain”
- Uddannet Cand. Scient. Pol.

Kommunal affaldsplanlægning og markedet - tidligere

- I 1989 fik kommunerne ansvaret for alt affald produceret inden for kommunegrænsen. Det var kommunernes ansvar at øge genanvendelsen.
- De første affaldsplaner
- De fælleskommunale interessentskaber:
 - *Sortering*
 - *Behandling*
 - *Afsætning*
- Fælles afsætningskanaler, fx Danbørs
- Etablering af selskaber, fx RGS 90

Kommunal affaldsplanlægning og markedet - tidligere

- Det kommunale opgaveansvar var med til at skabe et marked
- Mange offentlig og private samarbejder om løsninger
- Det var det lette marked?

Tiderne er skiftet!

- Kommunerne har ikke længere ansvar for alt affald. Det tilbageværende ansvar står over for at blive indskrænket yderligere
- Yderligere liberalisering herunder centralt etableret producentansvar for emballageaffald.
- Tilbageværende løsninger: Ikea, Jem & Fix, Nespresso m.fl.
- Truende liberalisering af de fælleskommunale selskaber
- Større afhængighed af markedssituationen
- Øget genanvendelse på verdensplan – mætning af markerne
- Produktsammensætningen ændrer sig konstant og vi har (endnu) ingen indflydelse på produktdesign mhp genanvendelse

Udfordring for affaldsplanlægningen

- Hvordan påvirker de store og uforudsigelige ændringer i genanvendelsesmarkedet vores planlægning og muligheder?
- Hvordan kan vi imødekomme disse udfordringer i de kommunale affaldsplaner?

USIKKERHEDER OG DILEMMAER I PLANLÆGNINGEN

Hvad er det for en situation kommunerne står i?

Hvor starter cirklen i Cirkulær Økonomi?

- Hvis det der lukkes ind i cirklen ikke kan cirkulæres er der ingen cirkel

Planlægning sker på lang sigt – markedet ændrer sig på kort sigt

- Vi ved ikke hvordan afsætningen ser ud, når vi skal implementere planen. På få ord er markedspriserne styrtdykket
- Vi kender ikke økonomien – svært at forudsige omkostningerne
- Verdensmarkedet ændrer sig i pludselige spring sammen med globaliseringen. Kina vil ikke længere være ”skraldespand” og næste stop er Indien,

Har fraktionen ændret sig?

- Produktudviklingen går stærkt og kendte produkter ændrer sig:
 - *Kompositmaterialer*
 - *Kan materialet fortsat afhændes til genanvendelse (er der dukket uønskede stoffer op)*

Er der overensstemmelse mellem efterspørgsel og politiske ønsker?

- Er markedet parat til nye fraktioner, fx tekstiler?
- Er markedet parat til en pludselig stigning i mængderne?
- Hvad betyder stigende mængder på markedet for priser og økonomi?

Hønen og ægget!

- Samler vi ind og forventer at markedet kan aftage fraktionen – eller undersøger vi først om der er et marked?
 - *Fx var vi i København ved at komme på spanden da vi pludselig skulle samle 10.000 tons bioaffald uden at have en afsætningsaftale*
 - *Fordi vi synes det er en god ide at blande pap og mælkekartoner, synes dem der skal aftage det måske ikke (ringere værdi)*

Kvalitet eller kvantitet

- I dag måles genanvendelsen ofte efter hvor meget der er afsat til genanvendelse og ikke efter, hvad der reelt bliver genanvendt.
- F.eks. plast. Vi samlet i dag en masse blød plast ind til genanvendelse, som er af så ringe kvalitet, at vi ved det ikke bliver genanvendt men brændt.

Det er vigtigt at tale om reel genanvendelse og kvalitet